CIVITTA

LIETUVOS MOKINIŲ NEFORMALIOJO ŠVIETIMO CENTRAS

REGIONINIO KARJEROS CENTRO VEIKLOS MODELIO PLĖTOJIMO IR MODELIO POVEIKIO TYRIMO PASLAUGOS

Alytaus RKC „Karjeras“ veiklos modelio analizė

Užsienio PO geroji praktika

2021 m.

Kuriame Lietuvos ateitį
2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

ATASKAITOJE NAUDOJAMI TRUMPINIAI IR SĄVOKOS

TRUMPINYS/SĄVOKA	PAAIŠKINIMAS
JDC	Jaunimo darbo centras
JRD	Jaunimo reikalų departamentas prie LR SADM
Karjeras	Alytaus regioninis karjeros centras „Karjeras“
MGT	Mažiau galimybių turintis jaunimas
NEET	Nesimokantis, nestudijuojantis, nedirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai, neturintis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių, nevykdantis neatlygintino užimtumo veiklos, neieškantis darbo jaunas žmogus.
PO	Profesinis orientavimas
PPT	Pedagoginės psichologijos tarnyba
UŽT	Užimtumo tarnyba prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

1. KARJERAS VEIKLOS STRUKTŪRA
2. KARJERAS VEIKLOS ANALIZĖ
3. GEROJI UŽSIENIO PRAKTIKA

ALYTAUS REGIONINIS KARJEROS CENTRAS „KARJERAS“ – PIRMASIS IR VIENINTELIS REGIONINIS KARJEROS CENTRAS LIETUVOJE

STEIGIMAS

- **2019 m., sausio 30 d.** Alytaus miesto savivaldybės taryba, UŽT ir JRD, pasirašė bendradarbiavimo sutartį ir sutarė drauge **steigti pirmąjį Lietuvoje regioninį karjeros centrą Alytaus „Karjeras“. 2019 m. balandžio 12 d.** karjeros centras buvo atidarytas.

TIKSLAS

- Parodyti, kad bendradarbiaujant skirtingoms institucijoms ir dirbant vienoje erdvėje, galima sustiprinti ir efektyviau vykdyti PO, teikti kokybiškas paslaugas.

STEIGIMO PRIEŽASTYS

- PO Lietuvoje teikiamas fragmentuotai;
- Lietuvoje karjeros konsultantai mokyklose neturi išteklių teikti individualias konsultacijas kiekvienam moksleiviui;
- Individualios konsultacijos darosi vis svarbesnės, todėl jų būtinumas ypač didelis;
- Gerieji užsienio pavyzdžiai rodo, kad individualios konsultacijos sėkmingai veikia perkeltos į atskirus karjeros centrus.

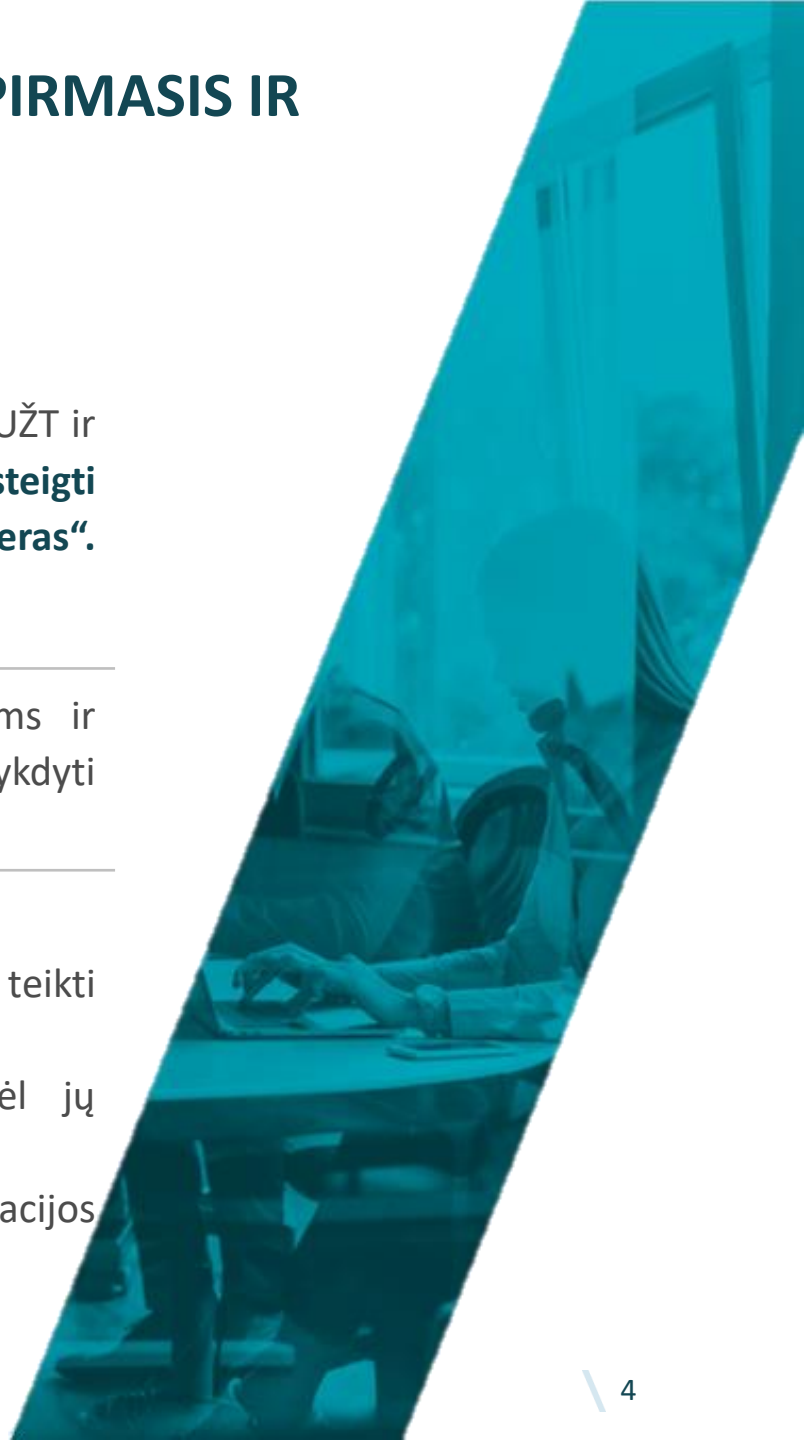

VALDYMO STRUKTŪRA | KARJERAS VALDYMO GRUPĘ SUDARO ALYTAUS M. SAVIVALDYBĖS, UŽIMTUMO TARNYBOS BEI JDR ATSTOVAI

KARJERAS VALDYMO STRUKTŪRA IR PAGRINDINĖS ATSAKOMYBĖS REMIANTIS VALDYMO GAIRĖMIS

ALYTAUS REGIONINIS KARJEROS CENTRAS „KARJERAS“

KARJERAS VALDYMO GRUPĖ (PO 2 NARIUS IŠ KIEKVIENOS ORGANIZACIJOS)

Alytaus miesto savivaldybė

Atsakomybės:

- Padėti organizuoti Karjeras renginius;
- Prisidėti viešinant Karjeras veiklą;
- Kartą per savaitę deleguoti PPT specialistus;
- Koordinuoti švietimo įstaigų bendradarbiavimą įtraukiant karjeros konsultantus (profesijos patarėjus).

Užimtumo tarnyba (Jaunimo darbo centras)

- Sudaryti sąlygas veiklai vykdyti UŽT patalpose;
- Deleguoti konsultantus darbui Karjeras;
- Teikti informaciją apie vykdomas Karjeras veiklas (renginiai, mokymai, kt.) ir teikiamas paslaugas.

Jaunimo reikalų departamentas

- Deleguoti konsultantus vykdyti konsultacines paslaugas klientams pagal suderintą grafiką;
- Teikti paslaugas neaktyviems, niekur nedirbantiems ir nesimokantiems jauniems asmenims (14-29 m.);
- Užtikrinti jaunimo savanoriškos veiklos organizavimą.

- Pagal atskirus susitarimus finansuoti Karjeras veiklas (lygiomis dalimis iš viso apie 6 tūkst. Eur), suteikti specialistų pagalbą;
- Dalyvauti kasmėnesiniuose Karjeras valdymo grupės posėdžiuose.

Valdymo grupės pirmininkas

Valdymo grupės sekretorius

Kas 8 mėnesius yra renkamas valdymo grupės primininkas ir sekretorius

KARJERAS KOMANDA

- Karjeras komandą sudaro visų trijų šalių atstovai, 4 Alytaus miesto bendrojo ugdymo mokyklų profesijos patarėjai, kurie dalyvauja Karjeras veiklos posėdžiuose;
- Karjeras valdymo gairėse identifikuota 10 komandos narių.

TEORINIS KARJERAS VEIKLOS MODELIS | MODELIS NUMATO PAGRINDINES KARJERAS VEIKLAS IR VYKDYTOJUS

TEORINIS KARJERAS VEIKIMO MODELIS

Paslaugos teikiamos 14-29 m. asmenims

- Moksleiviams, NEET ir MGT

1 Kliento poreikio identifikavimas

- Kliento poreikio identifikavimas gali vykti mokykloje, vykstančiuose renginiuose ar proaktyviai ieškant NEET ir MGT

2 Profesinio orientavimo testas (gali būti neatliekamas)

- PO testai atliekami atvykus į Karjerą arba PPT tarnyboje.
- Galimi dviejų tipų testai – JDC arba PPT (akredituotas specialusis testas).

3 Individualios veiklos plano sudarymas

- JDC ir PPT konsultuoja bendrojo ar profesinio ugdymo įstaigose besimokančius, JRD – nesimokančius ir nedirbančius 14-29 m. NEET ir MGT klientus.

4.1 Tarpinink-avimas įdarbinant

4.2 Konsultacijos grupėse

4.3 Individualios konsultacijos

4.4 Kompetencijų ugdymas pagal partnerių programas

4.5 Siauros srities specialistai

- Pagal individualų planą Klientui teikiama reikalinga pagalba atsižvelgiant į identifikuotus kliento poreikius.

5.1 Savanorystė

5.2 Praktika

5.3 Darbas

5.4 Verslumo skatinimas

- Klientas pagal individualų planą nukreipiamas į konkrečias veiklas.

- Jaunimo darbo centras *- Jaunimo reikalų departamentas* *- Mokyklos* *- Pedagoginė psichologinė tarnyba*

TEORINIO VEIKLOS MODELIO PRAKTINIS ĮGYVENDINIMAS| MOKINIAI DAŽNIAU KREIPIASI IR GAUNA PASLAUGAS IŠ MOKYKLOJE ESANČIŲ PROFESIJOS PATARĖJŲ

BENDROJO IR PROFESINIO UGDYMO MOKINIAI	NEDIRBANTIS IR NESIMOKANTIS JAUNIMAS (14-29 M.)
1 Kliento poreikio identifikavimas	
• Mokiniai dažniausiai kreipiasi į mokyklos profesijų patarėjus (turi 4 gimnazijos), kadangi tai mokiniams yra greitesnis ir mažiau nepatogumų sukeliantis procesas; • Dažnu atveju mokiniai nepasiekia Karjeras paslaugų ir profesinio orientavimo konsultaciją gauna tiesiogiai pas mokykloje esančius profesijos patarėjus; • Didžioji dalis mokinių apie Karjeras paslaugas sužino iš mokykloje vykstančių renginių ar kitų iniciatyvų bei tokiu keliu kreipiasi į Karjeras dėl jų teikiamų paslaugų. Kreipiasi ir jaunesni nei 14 metų mokiniai; • Alytaus profesinio rengimo centro mokiniai dažnu atveju kreipiasi į Karjeras per Alytaus Jaunimo centrą, tiesioginis bendradarbiavimas su Alytaus profesinio ugdymo organizacijomis yra mažesnis lyginant su bendrojo ugdymo mokyklomis; • Esant psichologo paslaugų poreikiui, mokiniai, pasak JDC konsultantų, vengia mokyklose dirbančių psichologų dėl, mokinių nuomone, neužtikrinamo anonimiškumo, todėl kreipiasi į Karjeras, kur yra aptarnaujami PPT konsultantų. Pas PPT gali nukreipti ir JDC konsultantai, įžvelgiantys mokinio poreikį tokiai konsultacijai.	• NEET gali būti ieškomi bendradarbiaujant su tarpžinybinėmis tarnybomis arba savanoriškai kreiptis į Karjeras ir nustačius poreikį, pripažinus asmenį NEET turi galimybę gauti identiškas paslaugas, kaip ir bendrojo ar profesinio ugdymo mokiniai, juos aptarnauja JDC, JRD ar PPT konsultantai budėjimo laiku Karjere; • JRD stengiasi proaktyviai teikti paslaugas MGT asmenims, dažnu atveju mažiau galimybių turintys asmenys yra nukreipiami į JRD per tarpžinybinius tinklus.
2 Profesinio orientavimo testas	
• Karjeras centre gali būti atliekamas JDC konsultantų pateikiamas PO testas. Vis dėlto, JDC PO testo kokybė yra abejotina, gauti testo rezultatai nepadeda objektyviai identifikuoti kliento interesus, vertybes bei polinkius. Praktiškai rekomendacijos teikiamos remiantis tik pokalbiu su JDC konsultantu, tačiau ne PO testo rezultatais; • PPT testas yra akredituotas bei potencialiai kokybiškesnis, tačiau nėra atliekamas Karjeras centre. Nėra įtraukiamas į bendrą atliktų PO testų statistiką	• Galimi tik JDC tipo PO testai, PPT neteikia paslaugų ne mokymo įstaigų atstovams, todėl PPT testas nėra prieinamas.

Šaltinis: Interviu su JDC, JRD, ŠMSM, UŽT atstovais, Karjeras veiklos dokumentai

KARJERAS VYKDOMOS VEIKLOS | KARJERAS NETURI GALIMYBĖS SUDARYTI IND. VEIKLOS PLANO BEI SEKTI JO ĮGYVENDINIMO DĖL NETURIMO SISTEMINIO ĮRANKIO

BENDROJO IR PROFESINIO UGDYMO MOKINIAI	NEDIRBANTIS IR NESIMOKANTIS JAUNIMAS (14-29 M.)
3 Individualios veiklos plano sudarymas	
• Vykdomos pavienės konsultacijos ar teikiamos kitos paslaugos, tačiau Karjeras neturi jokios sistemingos klientų duomenų bazės (angl. CRM), kurioje galėtų registruoti ir sekti kliento PO procesą. Formalus individualios veiklos planas nėra sudaromas. • Dažnu atveju Karjeras klientai neatskleidžia savo tapatybės, nėra registruojami jokie duomenys, tad net ateityje įvykdę Karjeras siūlomą praktiką ar įsidarbinę atitinkamoje darbo vietoje, klientai nepraneša konsultantams apie atliekamą veiklą, o patys konsultantai to susekti neturi galimybių.	• JRD naudojasi klientų duomenų baze, registruoja klientus JRD duomenų bazėje, sudaro individualius veiklos planus. Vis dėlto, šios vykdomos paslaugos yra atskirtos nuo Karjeras veiklos ir yra vykdomos savarankiškai JRD.
4.1 Tarpininkavimas įdarbinant	
• Paslauga nėra vykdoma dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo, pasyvaus partneryščių tinklo kūrimo proceso, vyraujančios COVID-19 situacijos; • UŽT turi skyrių dirbantį su darbdaviais, todėl JDC konsultantams nėra suteikiamos galimybės aktyviai veikti atskirai, o proceso, dėl bendro partneryščių tinklo kūrimo, nėra numatyta	• MGT klientams įdarbinimo paslauga nėra teikiama, šiems klientams visų pirma teikiama socialinė pagalba įgalinant juos veikti darbo rinkoje; • NEET klientai yra įdarbinami naudojantis UŽT paslaugomis, nėra atskirų veiklinimo iniciatyvų (išskyrus savanorystę).
4.2 Grupinės konsultacijos	
• Vykdomos grupinės konsultacijos Karjere ir mokyklose, kurių metu vyksta įvairūs mokymai (pvz. gyvenimo aprašymo paruošimo konsultacijos, pokalbių su darbdaviais mokymai), motyvaciniai renginiai su kviestiniais svečiais.	• Stengiamasi NEET integruoti į Karjeras ar mokyklose vykstančias grupines konsultacijas, toks būdas vertinamas kaip teigiama socialinė įtrauktis NEET klientui.

Šaltinis: Interviu su JDC, JRD, ŠMSM, UŽT atstovais, Karjeras veiklos dokumentai

KARJERAS VYKDOMOS VEIKLOS | MOKSLEIVIAMS INDIVIDUALIAS KONSULTACIJAS TEIKIA MOKYKLOS, JDC IR PPT KONSULTANTAI, NEET – JRD IR DALINAI JDC KONSULTANTAI

BENDROJO IR PROFESINIO UGDYMO MOKINIAI	NEDIRBANTIS IR NESIMOKANTIS JAUNIMAS (14-29 M.)
4.3 Individualios konsultacijos	
• Individualios konsultacijos JDC vykdomos su klientais, tiesiogiai kreipusiaisiais į Karjerą (didelė dalis konsultacijų suteikiama mokyklose dirbančių profesijų patarėjų, tačiau šios konsultacijos nėra laikomos Karjeras vykdomomis konsultacijomis); • Klientai konsultuojami profesinio orientavimo klausimais (konsultacijų metu atliekamas JDC PO testas), padedama pasiruošti darbo pokalbiams, parengti CV. Taip pat, esant poreikiui – vykdomos PTT konsultacijos, atliekamas PPT PO testas (ne Karjeras patalpose); • JDC PO testas nepadeda JDC konsultantams identifikuoti Kliento poreikių, identifikuojamas aukštesnės kokybės PO testo poreikis siekiant efektyvios Karjero veiklos.	• NEET klientams daugiausiai teikiamos paslaugos susijusios su pasiruošimu darbo pokalbiams, CV paruošimu; • NEET klientam konsultacijas teikia JRD arba JDC konsultantai, PPT paslaugos NEET nėra teikiamos; • Didelei daliai klientų, ypatingai MGT, yra teikiamos individualios socialinės pagalbos paslaugos, tačiau jas vykdo JRD lėšomis finansuojami išorės specialistai ir tai nėra tiesiogiai su Karjeras veikla susijusi paslauga.
4.4 Kompetencijų ugdymas pagal partnerių programas	
• Papildomo kompetencijų ugdymo pagal partnerių programas nėra vykdoma.	• JRD Alytuje nenurodo nei vieno partnerio pagal kurių programas galėtų būti vykdomas kompetencijų ugdymas. Kitose miestuose, kur JRD turi stiprias komandas, yra vykdomos grupinės konsultacijos (pvz. pameistrystės mokymai).
4.5 Siauros srities specialistai	
• Paslaugos nėra teikiamos.	• JRD turi su Karjeras veikla tiesiogiai nesusijusius, tačiau JRD klientams padedančius konsultantus, kaip įvairaus pobūdžio korepetitoriai, meno terapeutai, psichologai dirbantys su NEET ir MGT pagal poreikį. Šią paslaugą tiesiogiai finansuoja JRD.

Šaltinis: Interviu su JDC, JRD, ŠMSM, UŽT atstovais, Karjeras veiklos dokumentai

TEIKIAMŲ PASLAUGŲ APIBENDRINIMAS | KARJERAS VYKDO TIK DALĮ KARJERUI NUMATYTŲ VEIKLŲ – NĖRA VYKDOMOS VEIKLINIMO VEIKLOS, BENDRADARBIAVIMAS SU DARBDAVIAIS

NUMATYTOS VYKDYTI RKC VEIKLOS	VYKDYMAS	KOMENTARAS
Profesinio orientavimo (indv. konsultacijos, grup. konsultacijos, PO testai, psichologo konsultacijos) paslaugos;	✓	• PO paslaugos aktyviai teikiamos Karjeras JDC, PPT ir JRD konsultantų; • Atliekami PO testai (PPT testai atliekami ne Karjeras patalpose ir tik besimokančiam jaunimui, JRD Klientams PPT testai nėra teikiami).
Konsultaciniai renginiai;	✓	• Vykdomos grupinės konsultacijos į kurias įtraukiami tiek bendrojo/profesinio ugdymo mokiniai, tiek stengiamasi integruoti NEET. • Renginių metu vykdomi mokymai susiję su įdarbinimu, CV rašymu ir kt.
Verslumo ir motyvacijos skatinimas;	✓	• Vykdomi verslumo ir motyvacijos renginiai, bendradarbiaujama su VšĮ „Pietų Lietuvos Verslo Kooperacijos centras“, Verslumo centru „Spiečius“, kviečiami kviestiniai svečiai, įsigyjami išoriniai mokymai (pvz. LJA 3 savaičių verslumo skatinimo programa).
Aukštojo mokslo orientavimas	✗	• Nevystomas aktyvus bendradarbiavimas su aukšt. mokslo įstaigomis, klientams nesukuriamos aktyvios galimybės susipažinti su aukštojo mokslo įstaigomis bei siūlomomis programomis; • Kartais konsultacijos teikiamos Alytaus kolegijos studentams jų pačių iniciatyva dėl darbo ar praktikos galimybių.
Bendradarbiavimas su verslu;	✗	• Bendradarbiavimas su verslu vykdomas pasyviai, UŽT turi atskirą departamentą atsakingą su bendradarbiavimą su darbdaviais, tad JDC konsultantai turi ribotą atsakomybę vystyti atskirą partneryščių tinklą.
Profesijos pasimatavimas (savanorystė ir šešėliavimas);	✗	• Profesijos pasimatavimo paslaugos moksleiviams nėra vykdomos; • JRD organizuoja savanoriškos jaunimo tarnybos veiklas, tačiau Karjeras atlieka tik informavimo funkcijas (Karjeras klientai tiesiog nukreipiami į bendrą JRD eilę); • NEET savanorystė savarankiškai organizuojama JRD.
Vizitai ir praktika įmonėse	✗	• Vykdomi tik pažintiniai vizitai, praktikos ar darbo galimybių 2019-2021 m. laikotarpiu sukurta nebuvo.

ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJOS | SUDĖTINGA ATSKIRTI SAVARANKIŠKAI ĮSTAIGŲ VYKDOMAS FUNKCIJAS NUO KARJERAS VYKDOMŲ FUNKCIJŲ IR TURIMŲ ATSAKOMYBIŲ (DUBLIAVIMASIS)

Jaunimo darbo centras

Atsakomybės:

- Sudaro sąlygas Karjero veiklai vykdyti UŽT patalpose;
- Teikia paslaugas bendrojo bei profesinio ugdymo mokiniams bei NEET neturintiems socialinių problemų/sutrikimų (14-29 m.).

Pagrindinės vykdomos funkcijos:

- **Individualios konsultacijos** (pvz. profiliavimo patarimai 10-okams, LAMA BPO pildymo klausimai, CV ruošimas ir kt.)
- **PO testų vykdymas** (skundžiamasi prasta testų kokybe)
- **Grupinės konsultacijos** (pvz. integruota pamoka apie nepilnamečių darbą, apie CV, apie pokalbius su darbdaviu);
- **Motyvaciniai renginiai** (pvz. kviestinių svečių paskaitos mokyklose);
- **Partneryščių tinklo kūrimas** (vyksta pasyviai, nėra siūlomų darbo ar praktikų galimybių).

Mokyklos

- Pristato Karjero veiklą mokiniams;
- Bendradarbiauja su Karjeru integruojant PO veiklas į ugdymo procesą;

- 4 Alytaus gimn. bei profesinė ugdymo mokykla **turi profesijų patarėjo etatus,** kurie bendradarbiauja su Karjeras dėl bendrų iniciatyvų, integruotų pamokų
- Pristato Karjeras veiklą mokyklose;
- Profesijų patarėjai **vykdo individualias PO konsultacijas**, tačiau tai nėra skaitoma kaip Karjero suteiktos konsultacijos;
- **Nukreipia jaunuolius į Karjerą** esant poreikiui Karjero teikiamoms paslaugoms gauti (JDC ar PPT konsultacijos).

Pedagoginė psichologinė tarnyba

- Teikia psichologinės konsultacijos paslaugas Karjero centre pagal suderintą grafiką bendrojo bei profesinio ugdymo mokiniams;
- Vykdo PO testus (ne Karjero centre).

- **Individualių konsultacijų vykdymas Karjere** pagal suderintą grafiką (karantino metu laikai derinami per JDC);
- **PO testų vykdymas**, tačiau testai atliekami ne Karjeras patalpose (akredituotas testas gali būti atliekamas tik specialisto);
- Individualios konsultacijos vaikams, kuriems JDC konsultantų buvo įžvelgtas PPT poreikis.

Jaunimo reikalų departamentas

- Teikia konsultacines paslaugas klientams Karjeras centre pagal suderintą grafiką;
- Teikia arba koordinuoja paslaugas NEET (14-29 m.), orientuojasi į MGT socialinių problemų turinčius asmenis.

- **Proaktyviai ieško socialinių problemų turinčių NEET;**
- **Individualios veiklos plano sudarymas** socialinių problemų turintiems NEET (nuo PO iki socialinių paslaugų teikimo);
- **NEET integravimas** į bendrus renginius su mokiniais;
- **Aktyvi darbo ar praktikos galimybių paieška.** Padeda klientams registruotis UŽT;
- **Jaunimo savanoriškos tarnybos veiklų organizav.,** tačiau tai yra ne Karjero, o JRD veikla. Karjero klientai tik informuojami apie savanoriškos tarnybos galimybes, tačiau yra registruojami bendroje eilėje.
- **Savanorystės organizavimas NEET** Klientams.

- Veikla orientuota į moksleivius

- Veikla orientuota į NEET ir MGT

KARJERAS VEIKLOS APIMTIS | ŠIUO METU AKTYVIAI PASLAUGOS TEIKIAMOS 4 ALYTAUS GIMNAZIJŲ MOKINIAMS BEI NEET IR MGT ASMENIMS

KARJERAS VEIKLOS APRĖPTIS

ALYTAUS MIESTO BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS	ALYTAUS MIESTO PROFESINIO UGDYMO MOKYKLOS	AUKŠTOJO MOKSLO MOKYKLOS	NEDIRBANTIS IR NESIMOKANTIS JAUNIMAS (14-29 M.)
Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija (9-12 klasės)	Alytaus profesinio rengimo centras	Alytaus kolegija	NEET
Putinų gimnazija (9-12 klasės)			MGT
Jotvingių gimnazija (9-12 klasės)			
Šv. Benedikto gimnazija (9-12 klasės)			
Kitos mokyklos (pavieniai atvejai, kai kreipiasi jaunesni mokiniai)			

PAPILDOMA INFORMACIJA:

- Karjeras paslaugos pagrinde teikiamos 4 Alytaus gimnazijų 9-12 klasių mokiniams, Alytaus profesinio rengimo centro mokiniams, 14-29 m. NEET ir MGT, tačiau pasitaiko atvejų, kai paslaugos teikiamos ir jaunesniems nei 9 klasių mokiniams ar vyresniems nei 29 m. asmenims. **Karjeros specialistai negali tiksliai apibrėžti tikslinės Karjeras paslaugų grupės**;
- Mokiniams ir NEET daugiausiai teikiamos PO paslaugos, o MGT teikiamos socialinio tipo paslaugos (JRD atsakomybė);
- A. Ramanausko-Vanago, Putinų, Jotvingių, Šv. Benedikto gimnazijose dirba profesijos patarėjai, kurie yra įtraukti į Karjeras komandą;
- Karjeras neturi tiesioginių ryšių su Alytaus profesinio rengimo centru ir Alytaus kolegija, tačiau mokiniai ir studentai apsilanko Karjere sužinoję apie Karjero veiklą jaunimo centre. Kolegijos studentai kreipiasi dėl darbo, praktikos galimybių.

- Vykdoma aktyvi veikla su klientais, aktyvus klientų pritraukimas

- Vykdoma pasyvi veikla, asmenys nėra įtraukiami į veiklas

VEIKLOS VIEŠINIMAS | KARJERAS VEIKLOS VIEŠINIMAS YRA RIBOTAS, INFORMACIJA SUNKIAI PRIEINAMA TIKSLINEI AUDITORIJAI, NĖRA GALIMYBĖS RASTI DETALAUS TEIKIAMŲ PASLAUGŲ APRAŠYMO

INFORMACIJA APIE KARJERAS VEIKLOS VIEŠINIMĄ

- Informacija apie Alytaus Karjerą pasyviai publikuojama Alytaus m. savivaldybės bei Užimtumo tarnybos internetiniuose puslapiuose:
  - **Paskutinės naujienos Užimtumo tarnybos portale paskelbtos 2019 m. spalio mėnesį** apie 2019 m. gegužės mėnesį įvykusius Karjeras organizuotus renginius
  - **JDC Facebook paskyroje nuo 2020 m. paskelbtos tik 2 naujienos** apie Karjerą (paskutinė 2020 m. vasario mėn.)
  - Alytaus m. savivaldybės puslapyje skelbiamos ataskaitos apie praėjusius renginius, publikuojamas periodinis **Karjero naujienlaiškis**, kuris **yra atsiunčiamas į kompiuterį MS Word formatu**. Tai nėra laikoma geroji praktika žinių perdavimo procese.
- Šie sklaidos kanalai potencialiai tik iš dalies pasiekia Karjeras veiklos klientų auditoriją, todėl informacijos sklaida yra ribota;
- Teikiamos informacijos kokybė ir mastas yra ribotas, nėra galimybių rasti detalios informacijos apie teikiamas paslaugas;

VIEŠINIMO VEIKLOS PROBLEMATIKA

- Nėra veiklos viešinimo strategijos;
- Nėra numatytų lėšų Karjeras veiklos viešinimui, todėl nėra vykdomų jokių papildomų iniciatyvų kurti turinį apie Alytaus karjeros veiklą, aktyviai veikti socialiniuose tinkluose;
- Tai yra modelio trūkumas dėl nepriskirtos viešinimo atsakomybės konkrečiai pareigybei.

Naujienos apie Alytaus KARJERĄ

Gruodį Berlyne vykusiuose Politikos inovacijų apdovanojimuose „Karjeras“ pateko tarp finalistų!
Europos teisėjai patikėjo, kad „Karjeras“ tikrai gali būti nominuotas kaip inovacija darbo srityje!

„Karjere“ svečiavosi Tadas Rimgaila, kuris yra ne tik profesionalus šokėjas, bet ir renginių vedėjas.
Apie savo gyvenimo kelią, karjeros pasirinkimą Tadas mielai pasidalino su jaunimu.

Regioniniame karjeros centre „Karjeras“ vyko verslumo mokymų jaunimui ciklas.
Mokymus vedė LSVVT tarybos pirmininkė, VšĮ Pietų Lietuvos verslo kooperacijos centro direktorė Dalia Matukienė. Kaip išgryninti verslo idėją ir siekti savo tikslo į šiuos ir kitus klausimus buvo atsakyta mokymų metu. Pasak lektorės, sėkmingiausi tie verslininkai, kurie dar mokyklos suole gilinasi į savo pasirinktą sritį.

„Karjere“ taip pat įvyko:

131 – individualių konsultacijų moksleiviams
6 – moksleivių konsultacijos su psichologu
24 – susitikimai su įkvepiančiais lektoriais
30 – parengtų gyvenimo aprašymų
5 – pažintiniai mokinių vizitai įmonėse ir organizacijoje
15 – bendradarbiavimo susitarimų

Jaunimui aktualiausi klausimai:

Darbas vasaros atostogų metu
Ugdymo planų, egzaminų ir studijų pasirinkimas

Bendradarbiavimo sutartys pasirašytos su:

UAB „Tankos“, UAB „Sofa Brands“, UAB „Viecinis“, UAB „Prevence Legal“, UAB „Svenheim Properties“, UAB „Geodėja“, AB Mašinų gamykla „Astra“, VšĮ „Alytaus kultūros centru“, Alytaus vaikų ir jaunimo laisvalaikio centru, VšĮ PLVKC, Alytaus miesto teatru, UAB „Jakobsen Home Co“, VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centru, Kino teatru „Dainava“, Alytaus miesto bendruomenės centru.

Alytaus Karjeras naujienlaiškis (parsisiunčiamas MS Word formatu iš alytus.lt/alytaus-karjeras)

KARJERAS VEIKLOS STRUKTŪROS APIBENDRINIMAS (I/II)

Sėkmingam veiklos modeliui trūksta aiškios veiklos ir atsakomybių struktūros	Praktiškai vykdoma veikla tik iš dalies atitinka numatytas veiklos gaires. Tvariam Karjero veiklos modeliui trūksta tvarios organizacijos elementų – aiškaus veiklos koordinavimo ir stebėsenos, tvaraus veiklos biudžeto bei atskaitomybės.
Karjeras tik iš dalies įgyvendina numatytas funkcijas	Karjeras tik dalinai atlieka Karjero veiklai numatytas funkcijas, nėra aktyviai vykdomos jaunimo veiklinimo paslaugos, aukštojo mokslo orientavimo paslaugos, nėra aktyviai bendradarbiaujama su verslu, vystomos darbo, praktikos ar savanorystės galimybės moksleiviams.
JDC ir PPT veiklos vykdomos karjeras centre dalinai dubliuojasi su paslaugomis teikiamomis mokykloje	Karjeras paslaugos teikiamos Alytaus m. gimnazijų 9-12 klasių mokiniams, NEET bei MGT. Kadangi mokiniams PO ir psichologo paslaugos teikiamos ir pačiose gimnazijose, JDC ir PPT veiklos vykdomos Karjeras centre dalinai dubliuojasi su paslaugomis teikiamomis mokykloje. Nėra aiškaus šių paslaugų teikimo atskyrimo, atsakomybių pasiskirstymo. Siekiant optimalios PO veiklos, turėtų būti aiškiai apibrėžtos organizuojamos paslaugos vienoje ar kitoje organizacijoje.
Susiduriama su problemomis vystant darbdavių tinklą, kuriant veiklinimo paslaugų galimybes	Karjeras susiduria su problemomis vystant bendradarbiavimo tinklą su darbdaviais. Ši veikla dubliuojasi su UŽT departamento atsakingo už bendradarbiavimą su darbdaviais veikla, JDC konsultantai (UŽT darbuotojai) yra apriboti vystyti atskirą Karjeras tinklą. Nėra aiškios Karjeras atstovų atsakomybės už partnerių tinklo vystymą, nėra partnerysčių koordinatoriaus, veikla atliekama neorganizuotai. Su turimais partneriais palaikomas aktyvus ryšis.

KARJERAS VEIKLOS STRUKTŪROS APIBENDRINIMAS (II/II)

Nėra pilnavertiškai išnaudojamos individualaus darbo su mokiniais galimybės	Pastebimas tikslingo individualaus darbo trūkumas su besimokančiu jaunimu, nėra sudaromi individualios veiklos planai, Karjeras konsultantai neturi galimybių sekti kliento kelionės. Dažnu atveju, individualus darbas baigiasi individualia konsultacija bei atliekamu PO testu, nesudaromos galimybės naudotis veiklinimo paslaugomis. JDC konsultantai pastebi, jog mokykloje mokiniai gali gauti panašios aprėpties paslaugas, tačiau tai nėra pakankama pilnavertiškam PO. Karjeras veiklos modelis neužtikrina pilnavertiškų PO veiklų.
Karjeras naudojami JDC PO testai nėra tinkami sėkmingai įvertinti kliento interesus, vertybes bei polinkius	PO konsultacijose Karjeras naudoja nemokamus JDC PO testus, kurie ekspertiniu konsultantų vertinimu nėra tinkami teisingam kliento situacijos vertinimui. Geriau vertinami PPT atliekami PO testai, tačiau šie testai gali būti atliekami tik PPT atstovų, jie teikiami tik besimokančiam jaunimui, tad NEET ir MGT neturi galimybės atlikti testo. Siekiant aukštesnio lygio PO paslaugų teikimo, privaloma įvertinti naujų PO testų įsigijimo galimybes.
Karjeras veiklos viešinimas yra ribotas, nėra galimybių rasti informacijos apie Karjere teikiamas paslaugas	Karjeros veiklos viešinimas yra pasyvus, Karjeras naujienos ir renginiai pristatomi tik Alytaus m. savivaldybės bei Užimtumo tarnybos internetiniuose puslapiuose, kurie yra riboto matomumo Karjeras klientų auditorijai. Alytaus m. savivaldybės puslapyje pateikiamas naujienlaiškis automatiškai parsiunčiamas MS Word formatu. Nėra galimybės rasti struktūruotos informacijos apie Karjere teikiamas paslaugas.
Karjeras neturi užtikrinto finansavimo, nėra aiškios atskaitomybės	Nėra numatyto stabilaus veiklos finansavimo šaltinio, veikla pagal susitarimą finansuojama Alytaus m. savivaldybės, UŽT ir JRD mažųjų viešųjų pirkimų pagalba (JRD teigimu). Nėra prieinamos jokios finansinės ataskaitos, lėšų panaudojimas nėra aiškus, finansavimas nėra pakankamas būtinoms Karjeras veikloms – pvz. Karjeras veiklos viešinimui.

1. KARJERAS VEIKLOS STRUKTŪRA
2. KARJERAS VEIKLOS ANALIZĖ
3. GEROJI UŽSIENIO PRAKTIKA

KARJERAS VEIKLOS STEBĖSENA ŠIUO METU GALI BŪTI ATLIEKAMA REMIANTIS LIETUVOS MOKINIŲ UGDYMO KARJERAI STEBĖSENOS RODIKLIAIS, UŽIMTUMO STATISTIKA, KARJERO VEIKLOS VALDYMO GAIRĖSE NUMATYTAIS VEIKLOS RODIKLIAIS

RODIKLIAI

1 Lietuvos mokinių ugdymo karjerai stebėsenos rodikliai

- Karjeras įtaka PO srityje regione gali būti vertinama analizuojant kasmetinius Lietuvos mokinių ugdymo karjerai stebėsenos rodiklius pagal vietovę;
- Lietuvos mokinių ugdymo karjerai stebėsenos rodiklių sąrašą sudaro 16 rodiklių, kurie gali būti skirstomi į „efekto“ bei „proceso“ rodiklius;
- Rodiklių stebėseną vykdoma kiekvienais metais, tačiau susiduriama su problemomis renkant duomenis (tik dalis mokyklų pateikia numatytus duomenis);
- **Duomenys yra renkami ir perduodami pačių mokyklų**, duomenys nėra audituojami.

2 Lietuvos užimtumo statistika

- Karjeras veiklos rezultatai gali būti vertinami atsižvelgiant į jaunimo užimtumo (16-29 m. bedarbių lygis) statistiką Alytaus m.;
- Daroma prielaida, jog sėkmingai teikiant PO paslaugas, jaunimo užimtumas RKC veiklos zonoje turėtų mažėti;
- Dėl pakankamai trumpos Karjeras veiklos bei reikšmingų išorinių veiksnių (COVID-19) užimtumo lygiui, šiuo metu Lietuvos užimtumo statistikos rezultatai nėra aktualiausias rodmuo parodantis Karjeras veiklos efektyvumą.

3 Karjeras rodikliai

- 2019 m. veiklos valdymo gairėse numatyti Karjeras veiklos rodikliai, identifikuojantys Karjeras veiklos apimtis, sklaidą, įtaką atitinkamoms sritims;
- Didelė dalis rodiklių nėra stebimi dėl sistemizuoto duomenų valdymo įrankio Karjere nebuvimo (nėra registruojamos konsultacijos, kaupiami duomenys apie kitas suteiktas paslaugas);
- Šiuo metu nustatyti rodikliai nėra pakankami pilnavertiškai vertinti veiklos efektyvumo, **rodiklių sąrašas turėtų būti pildomas kokybiniais rodikliais: klientų ir darbdavių pasitenkinimo Karjeras veikla apklausa.**

Atitikties tarp darbo rinkoje reikalingų ir ugdymo sistemoje įgyjamų gebėjimų rodikliai

- Nacionaliniame pažangos plane numatyti ugdymo sistemos sėkmę matuojantys rodikliai, kurie galėtų būti vertinami, kaip RKC tinklo sėkmės rodikliai;
- Rodikliai vertina švietimo procese įgytų įgūdžių pritaikomumą darbo rinkoje pvz. *Absolventų, dirbusių atitinkamos kvalifikacijos reikalingą darbą (Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (LPK) 4–8 pagrindinės grupės) 6-ąjį mėnesį po profesinio mokymo programos baigimo, dalis*
- **Šiuo metu rodiklių vertinimas regioniniu mastu (Alytaus m.) nėra pilnavertiškas;**

1. LIETUVOS MOKINIŲ UGDYMO KARJERAI STEBĖSENOS RODIKLIAI | RODIKLIAI PRITAIKYTI VERTINTI BENDRAI LIETUVOJE TEIKIAMAS PO PASLAUGAS NEIŠSKIRIANT REGIONINIŲ KARJEROS CENTRŲ, PASLAUGŲ SUAUGUSIESIEMS

EFEKTO RODIKLIAI	
1.	Mokykloje nesimokančių 11-17 m. amžiaus vaikų dalis
2.	Mokinių, gavusių individualių profesinio orientavimo paslaugų (savo mokykloje), dalis
3.	Mokinių, gavusių profesinio orientavimo paslaugų mokinių grupėje (savo mokykloje), dalis
4.	Mokinių, gavusių profesinio orientavimo paslaugų (už mokyklos ribų), dalis
5.	Mokinių, rengusių karjeros planą, dalis
6.	Mokinių, po 10 klasės netęsiančių mokslo bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, dalis
7.	Mokinių, po 12 klasės netęsiančių mokslo profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje ar universitete, dalis

PROCESO RODIKLIAI	
8.	Karjeros specialistų pasiskirstymas pagal lytį (mot.)
9.	Karjeros specialistų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, tiesiogiai susijusį su profesiniu orientavimu, dalis
10.	Vidutinis karjeros specialisto kvalifikacijai tobulinti panaudotų valandų skaičius
11.	Karjeros specialistų, turinčių 2 m. ir mažesnę darbo patirtį, dalis
12.	Karjeros specialistų etatų skaičius
13.	Vienam karjeros specialisto etatui tenkantis mokinių skaičius
14.	Vidutinės vienam mokiniui tekusios profesinio orientavimo (ugdymo karjerai) lėšos (Eur)
15.	Vidurinio ugdymo aprėptis
16.	Neformaliajame švietime dalyvaujančių mokinių dalis (remiantis Mokinių registro duomenimis)

KOMENTARAI:

- Rodikliai nėra pritaikyti pilnavertiškai vertinti ne mokykloje teikiamas PO paslaugas;
- Rodikliai neatspindi Karjeras teikiamų PO paslaugų NEET ar MGT asmenims.

CIVITTA

X – *rodikliai, kurių reikšmei įtakos gali turėti Karjeras veikla*

1. LIETUVOS MOKINIŲ UGDYMO KARJERAI STEBĖSENOS RODIKLIAI | ALYTAUS M. MOKINIŲ GAVUSIŲ PO KONSULACIJAS AR RENGUSIŲ KARJEROS PLANĄ DALIS 2016-2020 M. YPATINGAI SVYRUOJA, TAČIAU NĖRA ĮŽVELGIAMAS REIKŠMINGAS KARJERAS ĮKŪRIMO EFEKTAS

Mokinių, gavusių individualių profesinio orientavimo paslaugų (savo mokykloje), dalis

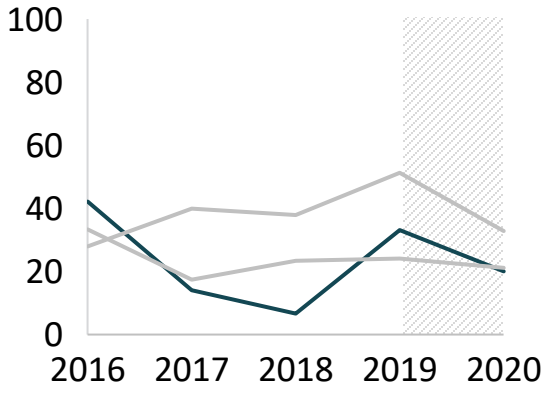

- Indv. PO paslaugų gavusių mokinių dalis 2016-2020 m. Alytaus m. ypatingai nepastovi;
- Nepaisant to, jog mokykloje teikiamų paslaugų dalis Alytuje mažėjo, tai gali būti nulemta ne Karjeras įkūrimo efekto, o COVID-19 ribojimų efektu (mažėjo ir kituose miestuose).

Mokinių, gavusių profesinio orientavimo paslaugų (už mokyklos ribų), dalis

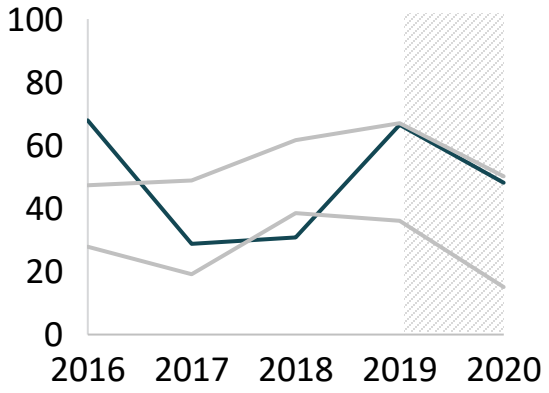

- Karjeras įkūrimas Alytuje 2019-2020 m. nepadarė reikšmingo efekto;
- Už mokyklos ribų PO paslaugas gavusių mokinių dalis identišku tempu krito tiek Alytuje, tiek Panevėžyje ir Marijampolėje;
- Tai potencialiai buvo nulemta COVID-19 suvaržymų.

Mokinių, gavusių profesinio orientavimo paslaugų mokinių grupėje (savo mokykloje), dalis

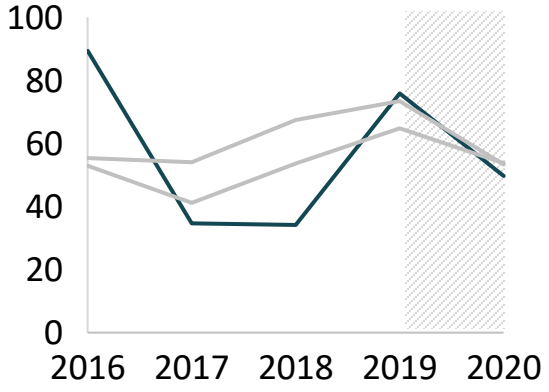

- Grupines PO konsultacijas gavusių mokinių dalis Alytaus m. taip pat yra ypatingai nepastovi;
- Mokinių dalis gavusių grupines PO konsultacijas savo mokykloje 2019-2020 m. mažėjo, tačiau tokia tendencija buvo pastebima ir kituose Lietuvos miestuose;
- Tai potencialiai buvo nulemta COVID-19 suvaržymų.

Mokinių, rengusių karjeros planą, dalis

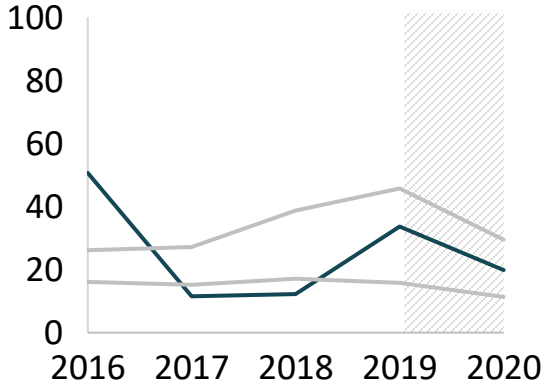

- Mokinių rengusių karjeros planą dalis visiškai atspindi individualių PO konsultacijų (savo mokykloje) tendencijas;
- Karjeras efektas nėra pastebimas, tapataus tempo kritimas pastebimas visuose analizuot-uose miestuose;

- Alytaus m. sav.
- Panevėžio m. sav. / Marijampolės m. sav.
- Karjeras veiklos laikotarpis

Šaltinis: LMNŠC Mokinių profesinio orientavimo (ugdymo karjerai stebėsenos ataskaita ***(neaudituojami, mokyklų savanoriškai pateikiami duomenys)***

1. LIETUVOS MOKINIŲ UGDYMO KARJERAI STEBĖSENOS RODIKLIAI | KARJERAS ĮKŪRIMAS ALYTUJE NETURĖJO REIKŠMINGOS ĮTAKOS KARJEROS STEBĖSENOS RODIKLIŲ POKYČIAMS ALYTUJE

Vienam karjeros specialisto etatui tenkantis mokinių skaičius (tūkst.)

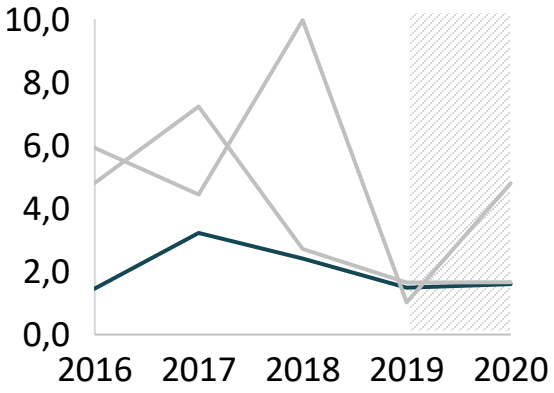

- Alytuje, lyginant su kitais miestais, vienam karjeros specialisto etatui tenkantis mokinių skaičius yra mažesnis;
- 2018-2020 m. laikotarpyje Alytaus ir Panevėžio tendencijos yra identiškos, nejžvelgiamas Karjeras įkūrimo efektas.

Mokinių, po 10 klasės netęsiančių mokslo bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, dalis

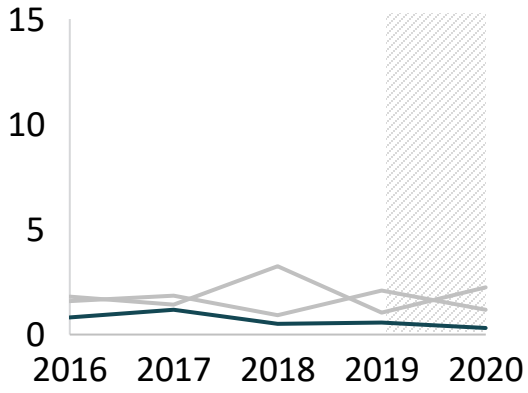

- Lyginant su kitais miestais, Alytuje mokinių, po 10 klasės netęsiančių mokslo bendrojo / profesinio mokymo įstaigoje, dalis 2016-2020 m. nuolatinai buvo mažesnė;
- Nėra įžvelgiamas reikšmingas Karjeras įkūrimo efektas.

Vidutinės vienam mokiniui tekusios profesinio orientavimo (ugdymo karjerai) lėšos

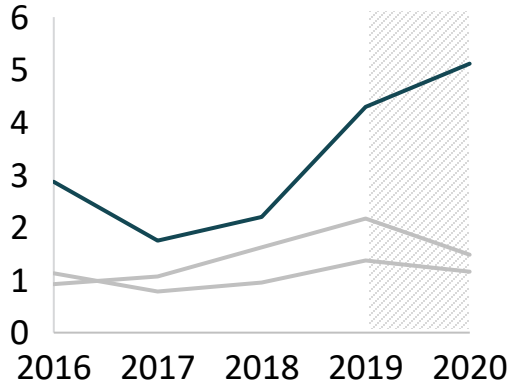

- Alytuje pastebimos reikšmingai didesnės PO lėšos skiriamos vienam mokiniui;
- 2019-2020 m. skiriamos lėšos vienam mokiniui buvo apie 3 kartus didesnės nei Panevėžyje ir Marijampolėje;
- Į šias lėšas nėra įskaičiuojamos Karjeras lėšos, todėl realusis skaičius yra dar didesnis.

Mokinių, po 12 klasės netęsiančių mokslo profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje ar universitete, dalis

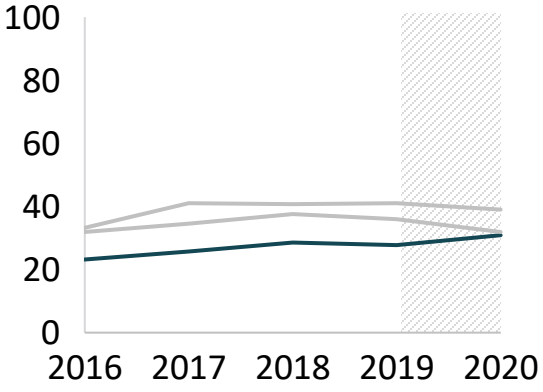

- Alytuje, skirtingai nei palyginamuosiuose miestuose, mokinių, po 12 klasės netęsiančių mokslų, dalis 2016-2020 m. nuolatos didėjo ir 2020 m. pavijo Panevėžio lygį (30%);
- 2019-2020 m. pradėjus veikti Karjeras tendencija nepasikeitė – netęsiančių mokslų mokinių dalis išaugo beveik 3 proc. punktais.

- Alytaus m. sav.
- Panevėžio m. sav. / Marijampolės m. sav.
- Karjeras veiklos laikotarpis

Šaltinis: LMNŠC Mokinių profesinio orientavimo (ugdymo karjerai stebėsenos ataskaita ***(neauditiuojami, mokyklų savanoriškai pateikiami duomenys)***

2. UŽIMTUMO STATISTIKA | KARJERO ĮKŪRIMAS NETURĖJO ĮTAKOS 16-29 M. JAUNIMO UŽIMTUMUI 2019-2021 M., TAČIAU DĖL TRUMPO KARJERAS VEIKLOS LAIKOTARPIO EFEKTO PILNAVERTIŠKAI VERTINTI NEGALIME

VIDUTINIS METINIS JAUNŲ (16-29 M.) BEDARBIŲ PROC.NUO 16-29 M. GYVENTOJŲ, PROC.

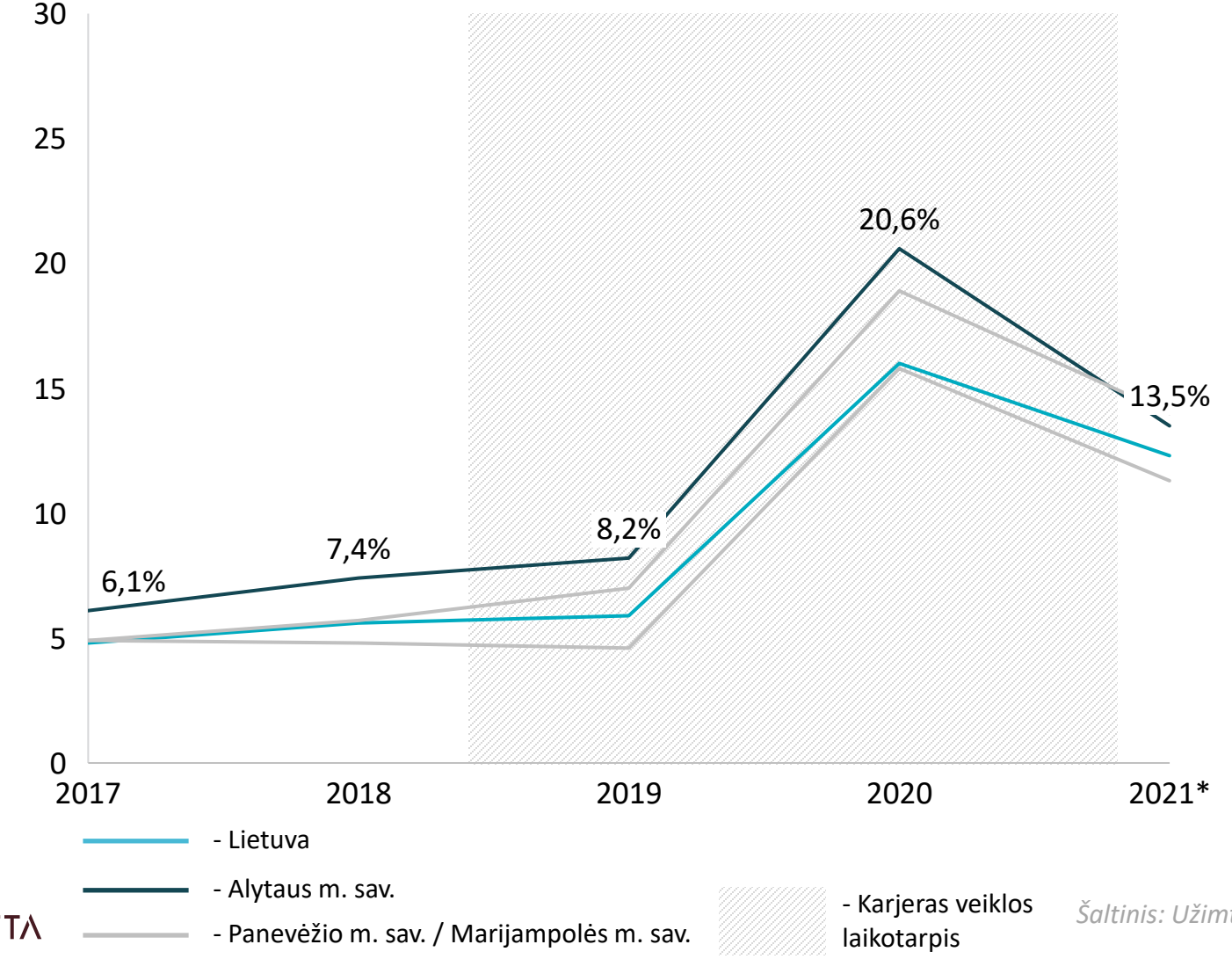

- Alytuje vidutinis metinis jaunų (16-29 m.) žmonių **nedarbo lygis išsiskiria iš kitų Lietuvos miestų bei bendro Lietuvos vidurkio**. Alytuje kiekvienais metais šis rodiklis yra nuo 1 iki 5 proc. punkto didesnis lyginant su Lietuvos vidurkiu;
- **2020 m. nedarbo lygis reikšmingai didėjo dėl COVID-19** situacijos, ši tendencija beveik identišku tempu vyravo visoje Lietuvoje įskaitant Alytų;
- Nepaisant to, jog 2020-2021 m. laikotarpiu Alytus išsiskyrė kaip viena labiausiai jaunų žmonių nedarbo lygį sumažinusi savivaldybė (nuo 2020 m. gruodžio iki 2021 m. balandžio nedarbo lygis krito daugiau nei 7 proc. punktais), **tai nėra siejama su Karjeras veiklos įtaka;**
- Vis dėl to, pilnavertiškai **vertinti Karjeras poveikį remiantis nedarbo lygių yra netikslinga** dėl pakankamai trumpos Karjeras veiklos.

**2017-2020 m. nedarbo lygis fiksuotas remiantis gruodžio mėn. duomenimis, 2021 m. – balandžio mėn. duomenimis*

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

3. KARJERAS RODIKLIAI | PER 2019-2021 M. KARJEROS CENTRO VEIKLĄ SUTEIKTOS 299 KONSULTACIJOS, KLIENTAI ATLIKO 114 PROFESINIO ORIENTAVIMO TESTŲ

299	Suteiktos individualios konsultacijos *(nėra griežtų apskaitos vedimo taisyklių, todėl skaičius gali būti netikslus)*
114	Atlikta profesinio orientavimo testų (*skaičiuojami tik JDC PO testai)*
11	Suorganizuota pažintinių vizitų įmonėse, kuriuose dalyvavo 600 moksleivių
89	Sukurti moksleivių gyvenimo aprašymai, ieškančių darbo vasaros metu *(skaičiuoti tik moksleivių gyvenimo aprašymai)*
17	Pasirašyta susitarimų su verslo įmonėmis ar kitomis organizacijomis *(pasirašyti susitarimai nėra įpareigojantys tam tikrai veiklai)*
70	Suorganizuota renginių, kuriuose dalyvavo 2 900 asmenų *(dauguma renginių vykdyti nuotoliniu būdu)*

PROBLEMATIKA:

- Karjere nėra naudojama jokia duomenų bazė, kurioje registruojami įvykusių veiklų duomenys, klientų informacija;
- Informacijos sekimas yra chaotiškas, pateikti skaičiai nebūtinai atitinka realiai įvykdytas veiklas;

PAPILDOMA INFORMACIJA:

- Iš 70 renginių 5 renginiai buvo nukreipti į verslumo skatinimą, surengta:
  - Užsiėmimai Alytaus m. mokyklų mokinių vasaros verslumo 4 dienų stovykloje "Verslus 2019" ir "Verslus 2020" (60)
  - Verslo dirbtuvės moksleiviams su Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmais, Alytaus filialas (27)
  - Finansinio raštingumo mokymai (50)
  - Praktiniai verslumo mokymai jaunimui I-II dalis su VšĮ PLVKC (15)
  - Lietuvos JA 3 savaičių verslumo mokymai (17) Mokymų metu buvo įkurta jaunoji bendrovė „KæN“.

3. KARJERAS RODIKLIAI | KARJERE KASMET INDIVIDUALIOS KONSULTACIJOS SUTEIKIAMOS APIE 5-6 PROC. ALYTAUS M. GIMNAZIJŲ MOKSLEIVIŲ

KARJERAS PASLAUGŲ APRĖPTIS (9-12 KLASIŲ ALYTAUS M. GIMNAZIJŲ MOKINIŲ DALIS GAVUSIŲ PASLAUGAS)

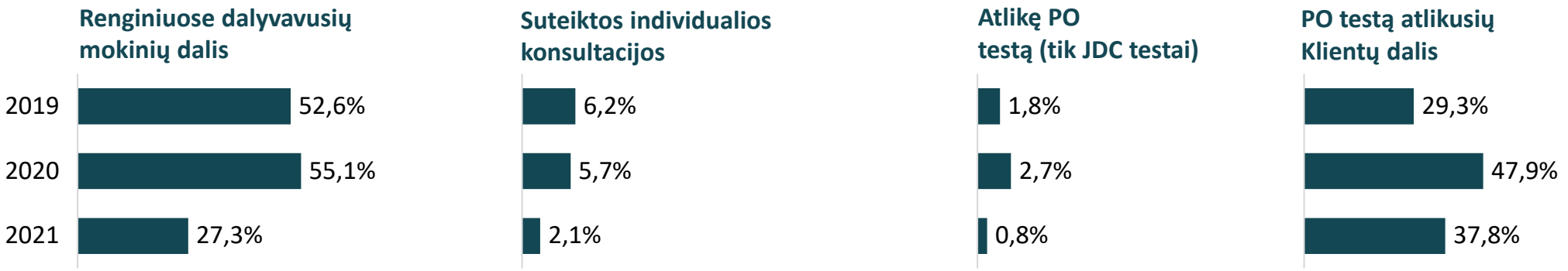

**Rodiklių apskaičiavimui naudotasi Alytaus miesto gimnazijų (Putinų gimnazija, Jotvingių gimnazija, Šv. Benedikto gimnazija, Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija) 2021 m. duomenimis apie faktinį besimokančių mokinių skaičių I-IV gimnazijų klasėse. Daroma prielaida, jog 2019-2021 m. visos Karjere suteiktos paslaugos buvo teiktos tik minimų mokyklų I-IV gimnazijų mokiniams.*

KOMENTARAI:

- Nepaisant to, jog Karjeras veiklą vykdo nuo 2019 m., nei vieni iš veiklos metų negali būti vertinami, kaip pilnaverčiai – 2019 m. veikla pradėta vykdyti tik balandžio mėn., 2020 m. Karjeras veiklai didelę įtaką turėjo COVID-19, 2021 m. duomenys apima tik sausio – balandžio mėn.
- Kadangi Karjeras neturi tinkamai funkcionuojančios duomenų bazės, kurioje būtų kaupiami tikslūs duomenys apie Karjeras klientus, turimi duomenys gali būti netikslūs, pvz. renginiuose dalyvavusių mokinių dalis gali būti iškreipta dėl ne unikalių (pasikartojančių) renginių dalyvių;
- Individualios konsultacijos kasmet suteikiamos apie 5 proc. 9-12 klasių gimnazijų mokinių.
- Karjere PO testą atlieka tik apie 2 proc. 9-12 klasių gimnazijų mokinių. Nors į šią statistiką nėra įtraukiami PPT vykdomi PO testai, tačiau Karjero klientų atliekamų PO testų kiekis yra ypatingai mažas, todėl tai nedarytų reikšmingos įtakos bendram PO testų atlikimo rezultatui;
- PO testus atlieka apie 40 proc. individualias konsultacijas gaunančių Karjeras klientų. Vis dėl to, remiantis Karjeras konsultantų nuomone, šiuo metu naudojamas PO testas neatskleidžia klientų PO poreikių.

Šaltinis: Karjeras ataskaita, 2021 m. Alytaus gimnazijų duomenys

3. KARJERAS RODIKLIAI | IŠ 10 KARJERAS BANDOMOJO PROJEKTO VEIKLOS VALDYMO GAIRĖSE NUMATYTŲ NAUDOS RODIKLIŲ 6 NEBUVO PASIEKTI

NUMATYTA NAUDA	NAUDOS RODIKLIS	STATUSAS	INFORMACIJA
1. Suteikti profesinio orientavimo paslaugas moksleiviams	• 40% RKC klientų atlieka profesinio orientavimo testą	✗	2019 m. testą atliko 29 % klientų, 2020 m. – 48 %, 2021 m. – 38 %. **Bendras rodiklis – 38 %.**
	• 15% unikalių, nepasikartojančių mokinių, iš kurių: 10% dešimtokų ir 5% devintokų, gavusių individualias konsultacijas	*Nėra duomenų*	Duomenys apie klientus nėra sistemingai renkami, todėl nėra galimybių detaliai identifikuoti unikalių klientų.
	• 10% testą atlikusių ir konsultacijas gavusių jaunuolių atlieka savanorišką praktiką arba savanoriauja	✗	Savanorystės buvo organizuojamos tik nedirbantiems ir niekur nesimokantiems jaunuoliams.
2. Į sistemą grąžinti nemotyvuoti, nedirbantys ir nesimokantys jaunuoliai, teikiant PO paslaugas	• 25% pasiektų ir pakonsultuotų žmonių.	*2019 m.-* ✓ *2020 m.-* ✗ *2021 m.-*	2019 m. konsultuoti 31 % NEET jaunuolių, 2020 m. – 13 %, 2021 m. – 18 % (iki gegužės mėn.).
	• Įsidarbinusių arba pradėjusių mokytis - 10%	*2019 m.-* ✗ *2020 m.-* ✓ *2021 m.-*	2019 m. pradėjo mokytis ar įsidarbino 8 % NEET jaunuolių, 2020 m. – 29 %, 2021 m. – 5 % (iki gegužės mėn.).
3. Sustiprintas veiklinimas mokyklose	• Šešėliavimas įmonėse, 10 moksleivių per metus	✗	2019-2021 m. RKC iniciatyva organizuotų šešėliavimų įmonėse **nebuvo vykdyta.**

3. KARJERAS RODIKLIAI | ĮGYVENDINTI 2 NUMATYTI SIEKIAI – TĖVŲ ĮTRAUKTIS Į PO BEI VERSLUMO SKATINIMO VEIKLOS

NUMATYTA NAUDA	NAUDOS RODIKLIS	STATUSAS	INFORMACIJA
4. Sukurtas darbdavių tinklas	• Į bendradarbiavimą įtraukta 20 įmonių	✗	Iš viso pasiekta 17 susitarimų su verslo įmonėmis ar kitomis organizacijomis, **iš jų 11 – potencialūs darbdaviai.**
5. Surastos laisvos darbo vietos vasaros atostogų metu	• Padidinti esamą skaičių 5%	*Nėra duomenų*	Dėl COVID-19 situacijos šalyje, šis rodiklis Karjeras valdymo grupės vertinimas nėra.
6. Tėvai įtraukiami į vaikų profesinį orientavimą	• 1 kartą per metus mokyklų karjeros konsultantai pristato veiklą tėvams mokyklose. Viso – 3 susitikimai.	✓	Susitikimai su tėvais suorganizuoti kiekvienais iš veiklos metų.
7. Skatinamas jaunimo verslumas	• Jaunimo įtraukimas į verslumą per projektinę veiklą	✓	Surengti 5 verslumo mokymai ar stovyklos (paveikta 169 mokiniai)

\ 3. KARJERAS RODIKLIAI | 2019 – 2021 M. KARJERAS SUKŪRĖ 17 PARTNERYSČIŲ TINKLĄ

DARDBDAVIŲ TINKLAS	*(VEIKLOS SRITIS)*
UAB "Tankos"	*Industrinė gamyba*
UAB "Sofa Brands"	*Baldų gamyba*
UAB "Viecinis"	*Reklamos paslaugos*
UAB "Prevence Legal"	*Teisinės paslaugos*
UAB "Svenheim Properties"	*Nekilnojamas turtas*
UAB „Geodėja“	*Geodezija, kartografija*
AB Mašinų gamykla "Astra"	*Industrinė gamyba*
UAB "Jakobsen Home Co"	*Baldų gamyba*
Alytaus apylinkės teismas	*Teisinės paslaugos*
Alytaus kr. laikraštis „Alytaus Naujienos“	*Žiniasklaida*
BĮ „Alytaus miesto teatras“	*Menas*
VšĮ „Pietų Lietuvos Verslo Kooperacijos Centras“	*Verslo konsultacijos*

SOC. PARTNERIŲ TINKLAS	*(VEIKLOS SRITIS)*
VšĮ "Alytaus kultūros ir komunikacijos centras“	*Bendruom. centras*
Vaikų ir jaunimo laisvalaikio centras „Aš čia“	*Bendruom. centras*
VšĮ „Alytaus m. socialinių paslaugų centras“	*Paslaugų centras*
Kino teatras „Dainava“	*Pramogos*
VšĮ „Alytaus m. bendruomenės centras“	*Bendruom. centras*

KOMENTARAI:

- Partnerių skirstymas į darbdavių tinklą ir soc. partnerių tinklą yra tik teorinis, kadangi nei su vienu Karjeras partneriu nebuvo vykdomos jokios Karjeras klientų veiklinimo veiklos. Tam didelės įtakos turėjo COVID-19 situacija šalyje;
- Socialiniai partneriai taip pat gali būti laikomi darbdavių tinklo dalimi, kadangi su socialiniais partneriais gali būti vykdomos ir veiklinimo veiklos.
- Nepaisant siekio į partnerių tinklą įtraukti medicinos srities darbdavį, iki šiol joks susitarimas su medicinos įstaiga nėra pasiektas.

KARJERAS VEIKLOS ANALIZĖS APIBENDRINIMAS | ATSIŽVELGIANT Į DALINAI KAUPIAMUS DUOMENIS KARJERAS VEIKLOS MODELIS NEPASIEKĖ IŠKELTŲ VEIKLOS TIKSLŲ, VEIKLA NETURĖJO REIKŠMINGO POVEIKIO PO ALYTAUS REGIONE

Karjero veikla neturėjo reikšmingos įtakos Lietuvos mokinių ugdymo karjerai stebėsenos rodikliams Alytaus m.	Analizuojant Karjeras veiklos efektą nepastebėta išskirtinių mokinių ugdymo karjerai stebėsenos rodiklių reikšmių pokyčių 2019-2020 m. Alytaus mieste lyginant su kitais demografiškai panašiais Lietuvos miestais. Atskirų rodiklių reikšmių pokyčiai atspindėjo kitų miestų tendencijas, kas leido daryti prielaida, jog pokyčiai buvo nulemti kitų, bendrai Lietuvoje veikusių veiksnių, kaip COVID-19 pasekmės.
Karjeras veikla neturėjo reikšmingos įtakos jaunimo užimtumo pokyčiams Alytuje	Jaunimo (16-29 m.) nedarbo rodiklis nepaisant Karjeras įsteigimo Alytuje 2019-2020 m. laikotarpiu sparčiai didėjo dėl COVID-19 padarinių (Alytaus m. rodikliai atspindėjo bendras Lietuvoje vyraujančias tendencijas). 2021 m. padėtis stabilizavosi, jaunimo nedarbas Alytaus m. mažėjo. Vis dėl to, tokia tendencija taip pat pastebima visos Lietuvos mastu, nėra identifikuojamas Karjero veiklos poveikis nedarbo mažėjimui 2021 m.
Karjero veiklos trukmė per trumpa pilnavertiškai vertinti veiklos poveikį regiono mastu	Siekiant tikslingai įvertinti karjeros centro poveikį regiono mastu dviejų metų veiklos trukmė nėra pakankama tam atlikti. Toks laikotarpis nesukuria galimybių vertinti moksleivių gavusių individualias konsultacijas, veiklinimo paslaugas elgsenos darbo rinkoje, kadangi didžioji dalis konsultuotų moksleivių iki šiol yra moksleiviai. Papildomai, Karjeras veiklos laikotarpiu stiprią įtaką padarė COVID-19 padariniai.
Didžioji dalis Karjeras veiklos rodiklių nebuvo pasiekti, Karjeras veikla nesukūrė numatytų naudų	6 iš 10 Karjeras valdymo gairėse numatytų rodiklių nebuvo pasiekti – nevykdytos veiklinimo paslaugos, neįgyvendintas atliktų PO testų tikslas, nesukurtas pakankamas partnerysčių tinklas, tik dalinai įgyvendinti numatyti įsipareigojimai susiję su NEET klientais. 2 rodikliai negali būti vertinami dėl duomenų trūkumo, 2 – įgyvendinti (rengti susitikimai su tėvais bei vykdytos verslumo skatinimo veiklos).
Duomenys apie Karjeras veiklą kaupiami chaotiškai, nėra jokios sistemingos duomenų bazės	Karjeras konsultantai informaciją apie suteiktas paslaugas, klientus kaupia nesistemiškai, dažnu atveju – informacija saugoma asmeninėse užrašinėse. Dėl šios priežasties nėra galimybės pilnavertiškai vykdyti veiklos stebėsenos, tuo pačiu tai nesuteikia galimybių sekti kliento kelio profesiniame orientavime.

1. KARJERAS VEIKLOS STRUKTŪRA
2. KARJERAS VEIKLOS ANALIZĖ
3. GEROJI UŽSIENIO PRAKTIKA

GEROSIOS PRAKTIKOS ANALIZEI PASIRINKTI DANIJOS, SUOMIJOS, ESTIJOS IR BELGIJOS PO VEIKLOS PRAKTIKOS

GEROSIOS PRAKTIKOS ANALIZEI PASIRINKTOS ŠALYS

1

DANIJA

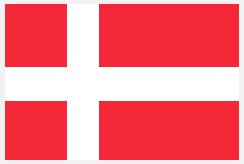

2

SUOMIJA

3

ESTIJA

4

BELGIJA

Šalies pasirinkimo priežastys

- Darbas su suaugusiais tik nuotoliniu būdu
- Ilgametės RKC veiklos tradicijos (nuo 2004 m.)

- Vieno langelio centrų veikimo modelis panašus į Karjero Alytuje
- Prielaidas kokybiškam UK paslaugų teikimui suteikianti PO specialistų proporcija

- Panašūs šalių istoriniai, kultūriniai, demografiniai aspektai
- PO atliekamas institucijoje, kurios beveik tikslus atitikmuo egzistuoja ir Lietuvoje (PPT)

- Holistinis požiūris į PO veiklas apjungiant psichologijos, socialinės pedagogikos ir medicinos aspektus
- Platus partnerių tinklas vieno langelio centruose

1. DANIJA | PO SISTEMA TURINTI AIŠKIAI NUSTATYTAS PO ĮSTAIGŲ ATSAKOMYBES IR TIKSLUS

DANIJA

PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMA DANIJOJE

- Danijoje profesinis orientavimas atliekamas 4 lygmenimis: mokyklose, savivaldybės lygio karjeros centruose, regioniniuose karjeros centruose ir suaugusiems pasitelkiant nuotolinio konsultavimo platformą. Kiekviena institucija turi aiškiai apibrėžtas atsakomybes ir tikslus, tikslines grupes. Nepaisant skirtingų tikslų, organizacijų taikomi metodai panašūs. Mokyklos ir karjeros centrai glaudžiai bendradarbiauja ir dirba kartu, nuotolinė platforma daugiau orientuota į suaugusius, todėl veiklos atliekamos atskirai nuo kitų institucijų. Suaugusiems skirtos nuotolinės platformos veiklos iš dalies organizuojamos vieno langelio principu suteikiant visą informaciją dėl mokymosi bei karjeros galimybių.

GEROSIOS PRAKTIKOS VERTINIMAS

- Aiškus atsakomybių pasidalinimas tarp institucijų (RKC – perėjimas tarp mokymosi lygių, mokyklos – bendras ugdymas karjerai);
- Paslaugos teikiamos laikantis bendrų paslaugų teikimo standartų;
- Aiškūs ir išmatuojami kiekvienos institucijos tikslai.

1. DANIJA | SAVIVALDYBĖS LYGIO JAUNIMO KONSULTAVIMO CENTRAI

DANIJA

Tikslinės grupės	• 6-9 kl. mokiniai; 10 kl. mokiniai (Danijoje 10 kl. nėra privaloma) • *NEET* iki 25 m.; savanoriškai besikreipiantys asmenys iki 25 m. • Specialaus dėmesio reikalaujantis jaunimas (pvz. negalintys baigti mokyklos)
Tinklo dydis	• 60 centrų 98-iose savivaldybėse • Kopenhagos centre darbuotojų skaičius – 110
Veiklos orientacija	• Sėkmingas tolimesnio užimtumo pasirinkimas baigiant privalomą mokymo programą (Lietuvos atitikmuo – pagrindinis ugdymas) ir pereinant į darbo rinką arba jaunimo mokymo programą (Lietuvos atitikmuo – vid. arba prof. ugdymas) • Tikslai kiekvienam centrui keliami savivaldybės (arba savivaldybių grupės) lygmeniu
Vykdomos veiklos	• Individualus arba grupinis konsultavimas • Įvairūs kursai, suteikiantys galimybę „pasimatuoti“ gimnazijos ir profesinės mokyklos lygį bei reikalavimus, sprendžiant dėl tolimesnio mokslo
Priklausomybė	• Savivaldybės ir/ar jų grupės
Priežiūros vykdytojai	• Danijos vaikų ir švietimo ministerija
Partneryščių tinklas	• Privalomo ugdymo mokyklos (pagrindinės mokyklos), jaunimo mokymo programas teikiančios mokyklos (gimnazijos, profesinės mokyklos), vietinis verslas, įdarbinimo centrai (atitikmuo – Užimtumo tarnyba) • Centrai organizuoja veiklas mokyklose, pagal susitarimą su mokyklos vadovu. Mokykla išlieka atsakinga už bendrąjį karjeros ugdymą (kompetencijos, savęs pažinimas), o centras užsiima veiklomis specifiškai susijusiomis su perėjimu iš privalomojo ugdymo į jaunimo ugdymo programas. Taip pat, centrų konsultantai konsultuoja mokyklų mokinius individualiai jų mokyklos patalpose, padeda jiems susidaryti karjeros, perėjimo tarp mokymosi lygių planus.

1. DANIJA | REGIONINIAI STUDIJŲ IR KARJEROS KONSULTAVIMO CENTRAI (STUDIEVALG DENMARK)

DANIJA

Tikslinės grupės	• Mokiniai besimokantys pagal jaunimo mokymo programas (gimnazijos ir profesinės mokyklos) • Jauni žmonės ir suaugę, šiuo metu nedalyvaujantys švietimo ir mokymo sistemos veiklose, bet norintys studijuoti aukštajame moksle
Tinklo dydis	• 7 regioniniai centrai ir sekretoriatas • Darbuotojų skaičius – apie 95.
Veiklos orientacija	• Konsultavimas susijęs su perėjimu iš jaunimo mokymo programų į aukštąjį mokslą • Informacijos apie Danijos aukštąjį mokslą teikimas • Informacijos priežiūra apie profesijas ir veiklas, kuriomis galima užsiimti baigus aukštųjų mokyklų programas teikimas
Vykdomos veiklos	• Veiklų spektras platus, dauguma jų vykdoma mokyklose – kūrybinės dirbtuvės, seminarai, konferencijos, karjeros ir studijų mugės, indiv. ir grupinės konsultavimo sesijos. Temos – mokslas užsienyje, laisvų metų planavimas. • Klientai (mokiniai ir kiti norintys studijuoti) konsultuojami telefonu, el.paštu arba gyvai centruose. • Piko metu (stojimų pabaiga) centrai dirba ilgiau, samdomi papildomi asmenys. Visi centrai privalo įgyvendinti bent po 3 susitikimus su kiekviena klase atskirai ir bent po 1-2 susitikimus su keliomis klasėmis
Priklausomybė	• Įvairi (skelbiamas konkursas veiklų vykdymui kuriame dalyvauti gali įvairios institucijos)
Biudžetas	• 48,2 mln. Danijos kronų (apie 6,5 mln. Eurų) (2020 m.)
Partneryščių tinklas	• Jaunimo mokymo institucijos (gimnazijos ir profesinės mokyklos), aukštosios mokyklos, savivaldybės, socialiniai partneriai • Mokyklose dirba vidiniai karjeros konsultantai (dažnu atveju ne pilnu etatu), kurie konsultuoja klausimais dėl mokymo programos baigimo, kompetencijų lavinimo ir pan., o regioniniai centrai papildo karjeros konsultavimą veiklomis susijusiomis su perėjimu į aukštojo mokslo sistemą.

1. DANIJA | NUOTOLINIO KONSULTAVIMO PLATFORMA (EGUIDANCE)

DANIJA

Tikslinės grupės	• Visi siekiantys informacijos apie mokymosi ir/ar darbo galimybes nepriklausomai nuo jų amžiaus
Tinklo dydis	• Vienas pagrindinis centras Kopenhagoje
Veiklos orientacija	• Suteikti aiškią ir paprastą pagalbą, nukreipimus, rekomendacijas bei konsultacijas apie mokymosi ir/ar darbo galimybes taip motyvuojant visus toliau ieškoti informacijos patiems • Klientams gaunant paslaugas užtikrinamas anonimiškumas
Vykdomos veiklos	• Informacijos apie mokymosi ir/ar darbo galimybes talpinimas internetinėje svetainėje • Informacijos teikimas įvairiais komunikacijos kanalais – Facebook Messenger, Skype, el.paštas, telefonas, SMS žinutės, anoniminis susirašinėjimas • Internetinių seminarų organizavimas
Priklausomybė	• Danijos vaikų ir švietimo ministerija

\ 2. SUOMIJA | PASLAUGOS TEIKIAMOS VIENO LANGELIO PRINCIPU OHJAAMO CENTRUOSE

SUOMIJA

PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMA SUOMIJOJE

- Suomijoje profesinis orientavimas vyksta mokyklose, taikant 1 PO konsultanto etato ir 250 mokinių proporciją. Darbingo amžiaus jaunimas papildomas su įsidarbinimo, būsto, švietimo, sveikatos, socialinių reikalų klausimais susijusias konsultacijas gauna vieno langelio centruose *Ohjaamo*. Suomijos sistemoje bendradarbiavimas tarp mokyklos ir *Ohjaamo* praktiškai nevyksta. Šių centrų atstovai retkarčiais atvyksta į mokyklas pristatyti savo teikiamų paslaugų.

GEROSIOS PRAKTIKOS VERTINIMAS

- Aiškus ir konkretus PO vykdytojas (mokykla) su numatyta darbuotojų proporcija
- Klientui patogus veiklos modelis (vieno langelio principas)
- Dėl sudėtingo veiklos modelio sunku įvertinti *Ohjaamo* centrų biudžetą
- Neegzistuoja bendradarbiavimas tarp mokyklos ir RKC

2. SUOMIJA | OHJAAMO VIENO LANGELIO CENTRAI

SUOMIJA

Tikslinės grupės	• 15-29 metų jaunimas
Tinklo dydis	• 70 centrų ir daugiau nei 500 darbuotojų (nuo 2 iki 40 viename centre). Darbuotojai nėra tiesiogiai dirbantys *Ohjaamo*, dirba partnerių organizacijose. • Kiekviename centre paskiriamas koordinatorius iš partnerio organizacijos.
Veiklos orientacija	• Centrai siekia būti atvira valstybine institucija, kuri išsiskiria iš kitų savo veiklos filosofija, kurios centre – jaunas žmogus • Principas „čia ir dabar“ – jaunas žmogus artimiausiame centre konsultuojamas realiu laiku be išankstinės registracijos • Centrai teikia pagalbą ieškantiems darbo, svarstantiems dėl karjeros ar studijų galimybių, ieškantiems būsto, susiduriantiems su sunkumais dėl įvairių teisinių procedūrų (pvz. mokesčių deklaravimas, socialinio draudimo sistema), turintiems psichologinių problemų, susiduriantiems su sunkumais planuojant finansus, ieškantiems naujų laisvalaikio formų.
Vykdomos veiklos	• Karjeros (darbo) mugės, mentorystė ir praktika versluose • Prevencinės sveikatos stiprinimo veiklos • Psichologinė pagalba
Priklausomybė	• Savivaldybė (arba jų grupės)
Priežiūros vykdytojai	• Švietimo ir kultūros / Darbo ir ekonomikos / Socialinės apsaugos ir sveikatos ministerijos
Partneryščių tinklas	• Socialinio draudimo tarnyba, Užimtumo ir įdarbinimo tarnyba, Stojimą į aukštąsias mokyklas kuruojanti institucija, Sveikatos biurai, Jaunimo informavimo centrai

2. SUOMIJA | PROFEINIS ORIENTAVIMAS MOKYKLOSE

SUOMIJA

Tikslinės grupės	• Mokyklose besimokantys vaikai
Tinklo dydis	• Lygus Suomijos mokyklų tinklui • Vienam PO konsultantui neturėtų tekti daugiau nei 250 mokinių, tačiau praktikoje mokinių skaičius vienam konsultantui siekia apie 300 • PO konsultantus vienijančios organizacijos derasi dėl 1:200 proporcijos įteisinimo
Veiklos orientacija	• PO veiklų tikslas mokyklose – padėti priimti sprendimus dėl tolimesnio mokymosi ir valdyti savo pasirinktą karjeros kelią remiantis „mokymosi visą gyvenimą“ principu
Vykdomos veiklos	• Individualus ir grupinis konsultavimas • Profesinio orientavimo testai • Profesinis veiklinimas
Priklausomybė	• Savivaldybė (arba jų grupės)
Priežiūros vykdytojai	• Švietimo ir kultūros ministerija

\ 3. ESTIJA | PO RŪPINASI RAJALEIDJA CENTRAI BENDRADARBIAUDAMI SU MOKYKLOMIS

ESTIJA

PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMA ESTIJOJE

- Estijos atveju profesiniu orientavimu rūpinasi *Rajaleidja* centrai bendradarbiaudami su mokyklomis. Mokyklose yra numatyti už karjeros ugdymą atsakingi asmenys, iš savo pusės jie organizuoja įvairias veiklas bei palaiko kontaktą su *Rajaleidja* centrais, kurie yra atsakingi už bazinių karjeros ugdymo paslaugų teikimą šalyje. *Rajaleidja* centrai yra valstybiniai, teikia paslaugas tik vaikams ir mokyklinio amžiaus jaunimui.

GEROSIOS PRAKTIKOS VERTINIMAS

- Aiškus paslaugos vykdytojas
- Menkas vykdytojų skaičius leidžia daryti prielaidą dėl fragmentiško paslaugos vykdymo
- Centrai neturi specialiai karjeros konsultavimui paskirtų specialistų – tai atlieka kitų sričių profesionalai
- Neteikiamos paslaugos suaugusiems

3. ESTIJA | RAJALEIDJA CENTRAI

ESTIJA

Tikslinės grupės	• 1,5 - 18 metų vaikai ir jaunimas
Tinklo dydis	• 7 regioniniai centrai suskirstyti į 16 mažesnių skyrių • Apie 100 darbuotojų, tačiau jų veiklos apima ne tik PO, bet ir psichologo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo veiklas
Veiklos orientacija	• Suteikti individualią pagalbą mokymosi kelyje. Centrai konsultuodami karjeros klausimais įtraukia visų sričių specialistus (psichologus, specialiuosius ir socialinius pedagogus) ir identifikuoja elgesio ar mokymosi problemas, kurios trukdo pasiekti užsibrėžtų tikslų, teikia patarimus tėvams
Vykdomos veiklos	• Karjeros konsultavimas, informavimas, psichologinės konsultacijos, logopedo, specialiojo pedagogo paslaugos • Galima sutapatinti su Lietuvoje veikiančiais PPT, kurie papildomai teikia karjeros konsultavimo ir informavimo paslaugas
Priklausomybė	• Vyriausybinė institucija
Priežiūros vykdytojai	• Švietimo ir mokslo ministerija
Biudžetas	• Nėra duomenų (centrai veikia kaip dalis HARNO agentūros, kuri neišskiria biudžeto dalies tenkančios Rajaleidja centrams)
Partneryščių tinklas	• Bendrojo ugdymo įstaigos

\ 4. BELGIJA | VIENO LANGELIO PRINCIPU VEIKIANTIS PO PROCESAS

BELGIJA

PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMA BELGIJOJE

- Belgijoje profesiniu orientavimu mokyklose rūpinasi *Psycho-medico-social* centrai, jie dirba bendradarbiaudami su mokyklomis ir teikdami ugdymo karjerai paslaugas. Lygiagrečiai šioms paslaugoms veikia *Cité des Métiers* centrai, kurių tikslinės grupės neapibrėžtos. Jie veikia vieno langelio principu ir teikia profesinio konsultavimo, informavimo, pagalbos įsidarbinant, mobilumo klausimais ir kt. Pagrindinis šių centrų veiklos tikslas – padėti žmonėms įsidarbinti arba įsteigti savo verslą.

GEROSIOS PRAKTIKOS VERTINIMAS

- Karjeros ugdymas vykdomas nuo darželio, tam paskirta atskira institucija
- Klientui patogus veiklos modelis (vieno langelio principas)
- Dėl sudėtingo veiklos modelio sunku įvertinti Cité des Métiers centrų biudžetą

4. BELGIJA | PSYCHO-MEDICO-SOCIAL CENTRAI

BELGIJA

Tikslinės grupės	• 3 - 18 metų vaikai ir jaunimas (nuo darželio iki mokyklos baigimo)
Tinklo dydis	• Tinklas nuolat kintantis. Centrai veikia tik savivaldybėse, kuriose yra bent 2500 mokinių ir paslaugas teikia tik ugdymo institucijoms, kurios turi bent 400 mokinių/vaikų. • 3000 mokinių skiriami 6 pilnu etatu dirbantys specialistai, tolimesnis etatų augimas vykdomas taikant proporciją 1:1600 • Visuose centruose dirba psichologas, socialinis darbuotojas ir visuomenės sveikatos specialistas, taip pat vienas koordinuojantis asmuo, tačiau tikslus darbuotojų kiekis tinkle nėra žinomas
Veiklos orientacija	• Vykdomomis veiklomis padėti mokiniams kelti savo asmeninius, mokymosi ir karjeros tikslus, planuoti savo mokymąsi ir karjerą • Suteikti informaciją ir patarimus dėl studijų, mokymosi, karjeros ir darbo galimybių • Užtikrinti holistinį asmenybės augimą, padedant suprasti savo autonomiškos ir atsakingos asmenybės vaidmenį, savo padėti socialiniame, kultūriniame ir ekonominiame gyvenime
Vykdomos veiklos	• Pagalba ir konsultavimas dėl karjeros, švietimo, mokymosi, šeimos, socialinių ir sveikatos klausimų
Priklausomybė	• Belgijos Prancūzų bendruomenė
Priežiūros vykdytojai	• Švietimo ministerija
Partnerysčių tinklas	• Mokyklos (dirbama atskirai nuo mokyklos, tačiau su dideliu mokyklų įsitraukimu)

4. BELGIJA | CITÉ DES MÉTIERS CENTRAI

BELGIJA

Tikslinės grupės	• Nėra tiksliai apibrėžta. Paslaugos teikiamos moksleiviams, studentams, suaugusiems, senjorams, įmonėms
Tinklo dydis	• 4 centrai (Briuselio ir Valonijos dalyse) • Briuselio centre dirba 45 konsultantai, Cherleroi centre – 8, apie likusius centrus informacijos pateikiama nėra • Belgijos centrai yra tarptautinio Cité des Métiers centrų tinklo dalis
Veiklos orientacija	• Informuoti, patarti ir nukreipti link profesijos ar mokymo, kuris labiausiai tinka konkrečiam žmogui • Padėti atrasti potencialias darbo arba savarankiško užimtumo galimybes • Veiklos daugiausiai orientuotos į įsidarbinimą arba nuosavo verslo kūrimą. Mokymasis, savanorystė yra tik žingsniai leidžiantys pasiekti užsibrėžto tikslo.
Vykdomos veiklos	• Konsultacijos švietimo, darbo, karjeros klausimais, verslumo skatinimas ir konsultavimas, savanorystės, mobilumo (ypač tarptautinio mokslo) skatinimas, seminarai, renginiai, mokymai
Priklausomybė	• Kiekvienas centras įkurtas partnerystės principu. Briuselio centro atveju – Įdarbinimo Olandijoje centras, Profesinio mokymo organizacija, Briuselio regioninė užimtumo tarnyba
Biudžetas	• Nėra galimybės nustatyti, kadangi didžioji dalis paslaugų yra teikiamos partnerių (veiklos finansuojamos partnerių lėšomis)
Partneryščių tinklas	• Tipiškai tai Užimtumo tarnyba, Euroguidance, Profesinio mokymo organizacijos, Kitos švietimo ir mokymo organizacijos, Neįgaliųjų organizacijos, Įvairios asociacijos (pvz. Techinių ir technologinių profesijų asociacija), Jaunimo darbo centrai ir kt.

GERŲJŲ UŽSIENIO PRAKTIKŲ SANTRAUKA (I/II)

	DANIJA	SUOMIJA
Profesinio orientavimo veiklos struktūra	• Mokyklos, savivaldybių karjeros centrai, regioniniai karjeros centrai, *eGuidance*	• Mokyklos, *Ohjaamo* vieno langelio centrai, kitos institucijos (*Koordinaatti*)
Karjeros centrų vaidmuo struktūroje	• Pilnas informavimas, motyvavimas ir sklandaus perėjimo tarp švietimo lygių užtikrinimas	• *One stop shop* principas – atėjęs klientas gauna pilną informaciją dėl karjeros galimybių, mokymosi, darbo, soc.draudimo, sveikatos apsaugos, būsto įsigijimo ir t.t.
Mokyklos vaidmuo struktūroje (darbas su moksleiviais)	• Mokyklos organizuoja ugdymo karjerai veiklas (kompetencijų lavinimas, savęs pažinimas, profesijų pažinimas) bei organizacinius klausimus susijusius su KC veiklomis mokykloje	• RKC ir mokyklų veiklos atskirtos. RKC mokyklose tik pristato savo veiklą.
Darbo su suaugusiaisiais metodika	• Internetinė svetainė ir anoniminės eGuidance paslaugos/konsultacijos	• Išskirtinės metodikos nėra, vienodai dirbama tiek su 15 m., tiek su 29 m. asmeniu.
Reklama ir klientų pritraukimas	• Savivaldybių KC ir regioniniai KC savo TG pritraukia per mokyklas • *eGuidance* – socialinių tinklų pagalba	• Mokykloms reklamuoti PO veiklų nereikia – jos teikiamos mokyklos mokiniams • *Ohjaamo* naudoja plačia komunikacijos socialiniuose tinkluose ir lauko stendų reklamą, pristato veiklą mokyklose
Veiklos organizavimo tipas	• Dedikuotos organizacijos	• Mokiniams – dedikuota organizacija • Suaugusiems – veiklos vykdymas paremtas bendradarbiavimo principu
PO konsultantų skaičius (absoliutinis)	• ±95 (tik Studievalg)	• 500+ (nuo 2 iki 40 viename centre)
Niekur nedirbančių ir nesimokančių 15-24 m. amžiaus asmenų dalis	• 9,3% (2019) • 9,9% (2020)	• 9,3% (2019) • 10,1% (2020)

GERŲJŲ UŽSIENIO PRAKTIKŲ SANTRAUKA (I/II)

	BELGIJA	ESTIJA
Profesinio orientavimo veiklos struktūra	• Mokyklos, *Psycho-medico-social* centrai, *Cité des Métiers* centrai	• Mokyklos, *Rajaleidja*, Nedarbo draudimo fondas
Karjeros centrų vaidmuo struktūroje	• *Cité des Métiers* teikia paslaugas visoms amžiaus grupėms. Paslaugų spektras platus, veikia vieno langelio principu.	• *Rajaleidja* papildo mokyklų veiklą – vyksta į mokyklas, veda grupinius ir individualius užsiėmimus. Organizacijos glaudžiai bendradarbiauja
Mokyklos vaidmuo struktūroje (darbas su moksleiviais)	• Mokyklos vykdo PO užsiėmimus bendradarbiaujant su *Psycho-medico-social* centrais	• Mokyklose yra privalomų ir pasirenkamųjų ugdymo karjerai dalykų, mokyklos užtikrina PO paslaugų prieinamumą
Darbo su suaugusiaisiais metodika	• Su suaugusiais dirba *Cité des Métiers* centrai, jie siūlo pagalbą įsidarbinant, konsultuoja karjeros klausimais, skatina verslumą ir mobilumą	• Su suaugusiais dirba tik Nedarbo draudimo fondas padedant jiems įsidarbinti bei skatinant verslumą
Reklama ir klientų pritraukimas	• *Psycho-medico-social* centrai pritraukia mokinius per mokyklas • *Cité des Métiers* centrai neteikia informacijos apie klientų pritraukimą	• *Rajaleidja* pasiekia savo TG per mokyklas • Nedarbo draudimo fondas neteikia informacijos apie klientų pritraukimą
Veiklos organizavimo tipas	• Mokiniams – dedikuota organizacija • Suaugusiems – veiklos vykdymas paremtas bendradarbiavimo principu	• Dedikuota organizacija
PO konsultantų skaičius (absoliutinis)	• Nėra duomenų	• 102
Niekur nedirbančių ir nesimokančių 15-24 m. amžiaus asmenų dalis	• 10,6% (2019) • 10,5% (2020)	• 11,6% (2019) • 13,2% (2020)

GEROSIOS PRAKTIKOS REKOMENDACIJOS | LIETUVOS PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMA GALĖTŲ BŪTI KURIAMA DANIJOS PO PAVYZDŽIU

ŠALIS	GEROJI PRAKTIKA
	Taikoma aiški PO konsultantų proporcija bendrajame ugdyme ir PO specialistų įdarbinimas mokyklose leidžia užtikrinti, kad kiekvienas jaunas žmogus gautų kokybiškas PO paslaugas
	Ohjaamo centruose taikomas „čia ir dabar“ veikimo principas sukuria prielaidas didesniam jaunų žmonių įsitraukimui į centro veiklas
	Rajaleidja centrų struktūra ir veikimo modelis panašus su Lietuvoje veikiančiais PPT. Pasinaudojant PPT tinklu ir patirtimi, įsteigiant karjeros konsultantų etatus galima PO veiklas organizuoti kaip vieną iš PPT veiklų
	Itin aiškiai įvardyti kiekvienos institucijos tikslai leidžia lengvai įvertinti institucijos veiklos efektyvumą. Atskirų institucijų skirtingiems tikslams buvimas sistemoje leidžia užtikrinti kokybišką visų prioritetų įgyvendinimą, kuris sujungus institucijas į vieną juridinį vienetą galėtų nukentėti.
	Mokyklinio amžiaus jaunimui suteikiamas dvigubas dėmesys (mokykla + RKC) leidžia užtikrinti, kad visi jauni žmonės priimtų gerai apgalvotus ir užtikrintus sprendimus, pasirinktų tinkamą švietimo institucijos lygį, priimtų sąmoningus sprendimus dėl savo karjeros
	Anksti pradedamas PO sudaro prielaidas karjeros kompetencijų įsisavinimui ir taikymui priimant sprendimus dėl tolimesnio mokslo ir karjeros

BENDROSIOS IŠVADOS

- Atsižvelgiant į užsienio šalių pavyzdžius teigtina, kad PO paslaugas mokiniams ir suaugusiems turėtų teikti atskiros institucijos.
- Institucijų atskyrimas skirtingiems tikslams leidžia užtikrinti kokybišką tikslų įgyvendinimą;
- Danijos ir Suomijos PO modeliai vertinami, kaip modeliai, kurių pagrindu galėtų būti kuriamas RKC tinklas Lietuvoje.

CIVITTA International
info@civitta.com
+372 735 2802
www.civitta.com

CIVITTA Estonia
info.ee@civitta.com
+372 646 448 8
www.civitta.ee

CIVITTA Latvia
Info.lv@civitta.com
+371 277 055 85
www.civitta.lv

CIVITTA Lithuania
info.lt@civitta.com
+370 685 266 80
www.civitta.lt

CIVITTA Finland
Info.fi@civitta.com
+358 505 261 694
www.civitta.fi

CIVITTA Poland
Info.pl@civitta.com
+48 690 001 286
www.civitta.pl

CIVITTA Ukraine
Info.ua@civitta.com
+380 442 270 140
www.civitta.com.ua

CIVITTA Slovakia
info.sk@civitta.com
+421 901 700 574
www.civitta.sk

CIVITTA North Macedonia
info.mk@civitta.com
+389 75 230 439
www.civitta.com

CIVITTA Romania
Info.ro@civitta.com
+403 180 535 88
www.civitta.ro

CIVITTA Moldova
Info.md@civitta.com
+373 797 550 99
www.civitta.md

CIVITTA Kaliningrad
Info.ru@civitta.com
+7401 253 074 8
www.civitta.ru

CIVITTA St. Petersburg
info.spb@civitta.com
+7 812 9886816
www.civitta.ru

CIVITTA Belarus
Info.by@civitta.com
+375 296 018 517
www.civitta.by

CIVITTA Serbia
Info.rs@civitta.com
+381 11 2435 489
www.civitta.rs

CIVITTA Bulgaria
Info.bg@civitta.com
+359 89 861 0857
www.civitta.com

CIVITTA Denmark
Info.dk@civitta.com
+452 762 80 83
www.civitta.com

Kuriame Lietuvos ateitį
2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa